

Kujifunza Kiingereza na Watoto na Vijana wako: Kutumia Chati ya Kufanya Kazi za Nyumbani ili Kujifunza Ustadi kwa Ujuma

Muda wa kazi za nyumbani ni muda mzuri wa kujifunza ustadi wa lugha ya kuongea kuhusu nani atafanya kazi gani za nyumbani na muda gani. Tumia chati ya kazi ya nyumbani ili kupanga maongezi yako.

Na [Nicole Desalle](#), Mratibu wa Kuandika, Kituo cha Utafiti wa Kusoma Iowa
Imechapishwa: tarehe 29 Machi 2022

Dokezo la Mhariri: Kujifunza pamoja kunaboresha ustadi wa lugha ya Kiingereza kwa watoto na vijana wako pamoja na wa kwako. Chapisho hili ni sehemu ya mfululizo [unaoendelea](#) ulioundwa ili kuwasaidia walezi ambao ni wanafunzi wa Kiingereza kupata fursa za kujifunza Kiingereza kwa ajili ya familia katika maisha yao ya kila siku.

Kujizoesha Kiingereza unapokuwa unafanya kazi za nyumbani ni njia nzuri kwako na kwa watoto wako au vijana kujifunza. Kwa sababu kazi za nyumbani ni sehemu ya utaratibu wa kila siku au wa kila wiki, wanafamilia wana fursa nyingi za kufanya mazoezi ya msamiati na miundo ya sentensi, ambayo inaweza kuboresha ustadi wao wa Kiingereza kwa ujumla. Zaidi ya yote, mchakato wa kuamua ni kazi zipi zinazohitaji kufanywa, wakati gani zinapaswa kufanywa, na kuwagawia wanafamilia kazi hizo ni kielelezo cha utatuzi wa matatizo. Utafiti unaonyesha kwamba wanafunzi wa Kiingereza wanapofanya kazi pamoja kutatua matatizo, huzingatia kwa makini miundo ya lugha ili waweze kueleza maana yake kwa usahihi na kwa ustadi iwezekanavyo (Kim, 2008).

Kujenga Usuli wa Maarifa Pamoja

Kwa wanafunzi wa Kiingereza, maelezo haya ni muhimu kujua kabla ya kuanza shughuli katika chapisho hili.

Kazi za nyumbani ni shughuli ambazo unazifanya nyumbani. Baadhi ya kazi za nyumbani hufanyika kila siku. Baadhi ya kazi za nyumbani hufanyika kila wiki.

Hapa ni baadhi ya kazi za nyumbani za kawaida:

- kusafisha chumba chako
- kutandika kitanda chako
- kuokota/kuweka/kuning'iniza nguo zako
- kuosha vyombo
- kuosha gari
- kufyeka nyasi/kukata majani
- kupanga wanasesere
- kuandaa/[kupika chakula cha usiku](#)
- kuandaa meza
- kuondoa vyombo mezani
- kuosha vyombo
- kusafisha jokofu au friza
- kusafisha bafu
- kufua nguo
- kuanika nguo
- kuanua nguo
- kudeki sakafu
- kufyonza vumbi mazulia/virago
- kuondoa majani wakati wa vuli
- kuondoa barafu wakati wa majira ya baridi

Chati ya kazi za nyumbani ni njia ya kupanga kazi za nyumbani zinazohitaji kufanywa. Unaweza kutengeneza chati ya kazi za nyumbani ambayo inaonyesha siku au siku za juma wakati kazi zinahitaji kufanywa. Unaweza pia kuonyesha ni mwanafamilia gani ana jukumu la kufanya kazi za nyumbani (angalia Nyenzo za Ziada kwa Familia kwa kiolezo cha chati ya kazi za nyumbani).

Student Reading Success Through Research and Collaboration

Unaweza kuuliza maswali yafuatayo kwa watoto wako au vijana kwa Kiingereza au katika lugha yako ya asili:

- Kwa nini ni muhimu kwa kila mtu katika familia kusaidia kazi za nyumbani?
- Kazi gani za nyumbani zinafanywa kila siku? Kazi gani za nyumbani zinafanywa kila wiki?
- Unadhani ni kazi gani za nyumbani unazimudu vizuri? Ni kazi gani za nyumbani huzipendi sana?

Unaweza kuchagua kutembelea tena baadhi au maswali haya yote pamoja na watoto na vijana wako unapounda na kutumia chati yako ya kazi za nyumbani.

Kujenga Ustadi wa Kiingereza Pamoja: Kutumia Chati ya Kazi za Nyumbani Kujizoeshia Kiingereza Tengeneza Chati ya Kazi za Nyumbani

Fuata hatua hizi ili kutengeneza chati ya kazi za nyumbani kama chati ya mfano hapa chini.

- Katika safu ya kwanza, orodhesha kazi mbalimbali zinazohitaji kufanywa.
- Katika safu ya juu, andika kila siku ya juma.
- Jadili na watoto wako na vijana kazi za nyumbani ambazo kila mshiriki wa familia atafanya kwa juma hilo. Andika majina yao kando ya kila kazi na chini ya siku ya juma (zaidi juu ya hii hapa chini).

Kielelezo 1. Mfano wa Chati ya Kazi za Nyumbani

Chati ya Kazi za Nyumbani ya Familia ya Garcia

Kazi za Nyumbani	Jumatatu	Jumane	Jumano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
Kufyonza vumbi			Carmen				
Kufua nguo					Baba		
Kuosha vyombo	Carmen	Marco	Mama	Marco	Carmen	Baba	Baba
Kuandaa meza	Marco	Carmen	Baba	Carmen	Marco	Mama	Mama
Kusafisha chumba chako				Carmen	Marco		
Kutoa uchafu nje			Marco				

Jizoeshe Ustadi wa Kuzungumza kwa Kuuliza na Kujibu Maswali Kuhusu Wakati Ujao

Uliza na ujibu maswali kwa sauti kwa Kiingereza ili kuamua ni nani atawajibika kwa kila kazi.

- **Uliza:** Nani atatoa uchafu nje wiki hii?
- **Jibu:** Nitafanya hivyo Jumatano.

- **Uliza:** Nani ataosha vyombo Jumatatu?
- **Jibu:** Mimi nitaosha.

Mwangaza wa Sarufi: "Ata" dhidi ya "Kwenda"

Vyote "ata" na "kwenda" hutumiwa kuzungumza juu ya matendo ya baadaye. Hata hivyo, hutumika katika mazingira tofauti.

Lini utumie "ata"

Ili kueleza vitendo vya siku zijazo wakati wa kuzungumza, tumia "ata." Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Nani ataosha vyombo Jumatatu?
- **Mtu 2:** Nitaosha.
- **Mtu 1:** Safi! Hebu tuandike jina lako kwenye chati.

Wakati wa kutumia "kwenda"

Ili kueleza mipango ya siku zijazo iliyoamuliwa kabla ya wakati wa kuzungumza, tumia "kwenda." Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Nani ataenda kuandaa meza usiku?
- **Mtu 2:** Sina uhakika. Hebu tuangalie chati. Marco ataenda kuandaa meza usiku wa leo.

Je, unapaswa kutumia nini unapojaza chati ya kazi za nyumbani? Kwa kuwa kazi za nyumbani zinapaswa kuamuliwa wakati unapojaza na kujadili chati ya kazi za nyumbani, "ata" hutumiwa kujadili vitendo hivi vya baadaye.

Baada ya kumaliza kujaza chati ya kazi za nyumbani, wewe na watoto wako na vijana mnaweza kuendelea kuitumia kwa mazoezi ya kuongea. Hata hivyo, kwa kuwa chati inaonyesha mipango ya wakati ujao ambayo tayari imeamuliwa, tumia neno "kwenda" badala ya "ata." Tumia viunzi vya sentensi hapa chini kujizoeshwa kutumia "kwenda" unapozungumza kuhusu kazi za nyumbani.

Miundo ya Sentensi ya Kuzungumza Kuhusu Mipango ya Baadaye ya Kazi za Nyumbani

Swali

- Nani atakwenda ____ wiki hii?

Mifano

- Nani atakwenda **kufua nguo** wiki hii?
- Nani atakwenda **kutoa uchafu nje** wiki hii?

Jibu

- _____ atakwenda _____ siku ya _____.

Mifano

- **Baba** atakwenda **kufua nguo** siku ya **Ijumaa**.
- **Marco** atakwenda **kutoa uchafu nje** siku ya **Jumatano**.

Jizoeshe Ustadi wa Kuzungumza kwa Kuuliza na Kujibu Maswali Kuhusu Wakati Uliopita

Wewe na watoto wako au vijana pia mnaweza kutumia chati ya kazi za nyumbani kufuatilia kazi za nyumbani zinapokamilika. Katika mfano ulio hapa chini, alama za "x" zinaonyesha kazi za nyumbani ambazo zimefanywa.

Chati ya Kazi za Nyumbani ya Familia ya Garcia

Kazi za Nyumbani	Jumatatu	Jumane	Jumano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
Kufyonza vumbi			x Carmen				
Kufua nguo					Baba		
Kuosha vyombo	x Carmen	x Marco	Mama	Marco	Carmen	Baba	Baba
Kuandaa meza	x Marco	x Carmen	Baba	Carmen	Marco	Mama	Mama
Kusafisha chumba chako				Carmen	Marco		
Kutoa uchafu nje			x Marco				

Pamoja na watoto wako au vijana, angalia kazi za nyumbani ambazo zimekamiliwa. Jizoeshe kuuliza na kujibu maswali kuhusu kazi zilizokamilishwa.

- **Uliza:** Je Marco aliosha vyombo siku ya Jumatatu?
- **Jibu:** Ndio, aliosha.

- **Uliza:** Je Carmen alisafisha chumba chake?
- **Jibu:** Hapana. Atasafisha siku ya Alhamisi.

Mwangaza wa Sarufi: "Uliopita" dhidi ya "uliopo timilifu"

Wakati uliopita na wakati uliopo timilifu unaweza kutumika kuzungumzia kazi zilizokamilishwa, kulingana na mazingira.

Wakati wa Kutumia Wakati Uliopita

Tumia wakati uliopita na kitendo kilichokamilika bila matokeo sasa. Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Je Carmen alifyonza vumbi?
- **Mtu 2:** Ndio, alifyonza.

Tumia wakati uliopita unapotaja mahususi kuhusu wakati kitendo kilikamilika. Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Je Carmen alifyonza vumbi?

Student Reading Success Through Research and Collaboration

- **Mtu 2:** Ndio, alifyonza vumbi siku ya Jumatano

Wakati wa Kutumia Wakati Uliopo

Tumia wakati uliopo timilifu na kitendo kilichokamilika chenye matokeo katika wakati uliopo. Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Je Marco ameandaa meza?
- **Mtu 2:** Ndio, ameandaa. Sasa tunaweza kutenga chakula cha usiku.

Tumia wakati uliopo timilifu bila neno la wakati wa kukamilika. Kwa mfano:

- **Mtu 1:** Je Carmen amesafisha chumba chake?
- **Mtu wa 2:** Hapana, hajasafisha. Atasafisha siku ya Alhamisi.

Kazi za nyumbani sio za kufurahisha kila wakati. Lakini kuzungumza juu ya kazi za nyumbani na watoto wako na vijana ni njia bora ya kujzoesha ustadi wako wa Kiingereza.

Nyenzo ya Ziada kwa Familia

[Chati ya Kazi za Nyumbani](#)

Tumia kiolezo hiki kujaza orodha ya kila juma ya kazi za nyumbani zinazopaswa kufanywa, ikionyesha ni mwanafamilia gani atafanya kila kazi na siku gani atamaliza kila kazi, na jadili na familia unapoenda kufanya mazoezi ya ustadi wa Kiingereza.

Marejeleo

Kim, Y. (2008). Mchango wa kazi za kushirikiana na za kibinafsi katika kupata msamiati wa L2. *Jarida la Lugha ya Kisasa*, 92, 114–130. <http://www.jstor.org/stable/25172996>